

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 31 maart 2025

TER BESLISSING

Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

nota

aanbieding advies Gezondheidsraad screening op
longkanker

Datum
24 maart 2025

Kenmerk
4079460-1080628-PG

Bijlage(n)
2

1. Aanleiding

Op 31 maart 2025 publiceert de Gezondheidsraad (GR) het advies over screening op longkanker. Met deze nota wordt u een aanbiedingsbrief aan de Kamer voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde brief te ondertekenen voor verzending aan de Tweede Kamer. U zegt toe de Kamer binnen drie maanden te informeren over uw beleidsreactie.

3. Kernpunten

De voormalig minister van VWS heeft de GR bij brief van 5 december 2022 (zie bijlage) advies gevraagd of een bevolkingsonderzoek van overheidswege naar longkanker aangewezen is. Daarbij werd verwezen naar de internationaal gedragen criteria voor verantwoorde screening van Wilson & Jungner en de aanvullende criteria van de WHO. Gevraagd werd om, als een bevolkingsonderzoek nu niet aan de orde is, aan te geven of hiervoor wel perspectief is in de toekomst.

De GR oordeelt dat een lagedosis-CT-scan geschikt is om longkanker vroegtijdig op te sporen en dat de screening voornamelijk gericht zou moeten zijn op mensen van 50 jaar of ouder met een zware rookgeschiedenis, waarbij de specifieke inclusiecriteria nog moeten worden bepaald. Maar mensen zonder zware rookgeschiedenis maar met een vergelijkbaar hoog risico op longkanker zouden ook voor screening in aanmerking moeten komen, al is dat niet onderzocht. De GR concludeert dat essentiële onderdelen – protocollen voor testuitslagen (verwijzingen), vervolgdagnostiek en de omgang met nevenbevindingen – van een eventueel screeningsprogramma nog onvoldoende zijn uitgewerkt en gestandaardiseerd. Daardoor is ook niet te beoordelen of de voordelen van longkankerscreening opwegen tegen de nadelen en voldoet de screening nog niet aan de criteria voor verantwoorde screening. Wel ziet de GR mogelijkheden om binnen afzienbare tijd te komen tot verdere uitwerking van een screeningsprogramma waardoor het mogelijk is om wel te beoordelen of de voordelen ervan opwegen tegen de nadelen en of het uitvoerbaar is.

Op maandag 31 maart geeft de GR u een mondelinge toelichting op het advies. Op dezelfde dag zal het advies worden gepubliceerd op de site van de GR. Het is

gebruikelijk om de Kamer het advies toe te sturen, waarna binnen drie maanden uw beleidsreactie volgt.

Datum
24 maart 2025

Kenmerk
4079460-1080628-PG

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In de Kamer is vaker gevraagd naar de mogelijkheden voor een bevolkingsonderzoek naar longkanker. Dit mede naar aanleiding van de Raadsaanbeveling over een EU-aanpak van kankerscreening, die inmiddels op 9 december 2022 tijdens de formele EU-Gezondheidsraad is aangenomen, waarin lidstaten wordt aanbevolen te onderzoeken of bevolkingsonderzoeken naar prostaat- en longkanker aangewezen zijn. De Tweede Kamer is over de adviesaanvraag aan de GR geïnformeerd met de brief van 16 december 2022 over de ontwikkelingen in de bevolkingsonderzoeken naar kanker 2022 en monitors 2021 (Kamerstukken II 2022/23, 32 793 nr. 649).

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De patiëntenvereniging Longkanker Nederland is voorstander van een bevolkingsonderzoek naar longkanker onder zware rokers. Verder lijken de meningen over een bevolkingsonderzoek verdeeld. In verschillende brieven aan de Tweede Kamer hebben voormalige bewindslieden de overwegingen en belemmeringen voor een bevolkingsonderzoek geschetst. Mede op verzoek van Longkanker Nederland en KWF is advies gevraagd aan de GR.

De commissie bevolkingsonderzoek van de GR heeft verschillende partijen betrokken bij de totstandkoming van het advies. Op verzoek van VWS zijn in ieder geval Longkanker Nederland en KWF daarbij betrokken. De commissie heeft een raadpleging georganiseerd met vertegenwoordigers van organisaties en andere deskundigen en betrokkenen op het gebied van longkanker en screening. Tijdens deze raadpleging hebben de aanwezigen hun standpunten met de commissie gedeeld en de commissie heeft deze betrokken in haar advies. Het verslag van de raadpleging en het overzicht van de deelnemers zal worden gepubliceerd op de website van de GR. De deelnemers hebben na afloop van de raadpleging gelegenheid gekregen om inhoudelijk commentaar te leveren op een conceptversie van het advies. De ontvangen inhoudelijke commentaren en de reactie van de commissie daarop worden gelijktijdig met het advies gepubliceerd op de website van de GR.

c. Financiële en personele gevolgen nvt

d. Juridische aspecten haalbaarheid nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen) nvt

f. Gevolgen administratieve lasten Nvt

g. Toezeggingen

U zegt toe de Kamer binnen de wettelijke termijn van drie maanden (Kaderwet adviescolleges) te informeren over uw beleidsreactie.

Datum

24 maart 2025

Kenmerk

4079460-1080628-PG

h. Fraudetoets

nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.